

Beslutsunderlag

Styrelsen 2024-09-20

Telefon: [031 64 74 00](tel:031647400)

Diarienummer: 0112/20

Mejladress: sonja.blom@gryaab.se

Handläggare: Erik Andersson och Sonja Blom

Investering avseende förbindelseledning Mölndalsån del 2, Förberedande arbeten i form av undersökningar, spontning och kontrollprogram

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

Styrelsen godkänner att investering avseende förbindelseledning Mölndalsån del 2, förberedande arbeten i form av undersökningar, spontning och kontrollprogram, genomförs i enlighet med beslutsunderlaget och till en maximal kostnad om maximalt 5 miljoner kronor.

Sammanfattning

Idag finns en ledning under Mölndalsån som förbinder de två tunnelavsnitten på västra och östra sidan om ån vid gränsen mellan Göteborg och Mölndal Stad. Den befintliga ledningen har begränsad kapacitet att ta emot höga nederbörds mängder vilket har lett till översvämningar i området. För att undvika översvämning vid mycket höga flöden tvingas Gryaab nu brädna (göra ett tillfälligt utsläpp av orenat avloppsvatten) uppströms Mölndalsån och belastar därmed känslig recipient. Den befintliga ledningen saknar även redundans för att möjliggöra underhåll och ha beredskap för haveri. Ett haveri skulle medföra långa tider av bräddning och åtgärder skulle bli mycket kostsamma.

Genom Projekt förbindelseledning Mölndalsån, där Gryaab förlägger två nya ledningar med större dimension än idag, minimeras risken för översvämning och omfattande bräddning. Det säkerställer även överföringskapacitet, möjliggör service och underhåll av systemet och att Bollebygd kan avleda sitt vatten till Gryaab.

Styrelsen har tidigare fattat beslut gällande investering avseende detaljprojektering och förberedande arbeten för projekt förbindelseledning Mölndalsån (del 1).

Detaljprojekteringen är nu avslutad.

Gryaab har ännu inte fått miljötillstånd för vattenverksamhet, vilket krävs då projektet kommer att påverka grundvattnet, och bolaget kan därför inte påbörja den del av projektet som avser ledningssträckan. Det innebär i sin tur att Gryaabs styrelse inte kan fatta endast ett beslut för resterande del av projektet som har angivits i tidigare beslutsunderlag.

För att den totala tidplanen i projektet ska drabbas av så liten försening som möjligt behöver förberedande arbete i form av bland annat geotekniska undersökningar, spontning (förankring av E6:an) och kontrollprogram för vibrationer, grundvatten och buller tas fram och genomföras. Det är av stor vikt att dessa undersökningar genomförs i god tid före entreprenadstart. Styrelsen föreslås därför fatta beslut att godkänna genomförande av ytterligare ett delprojekt (del 2) avseende förberedande arbeten i form av undersökningar, spontning och kontrollprogram till en maximal kostnad om 5 mkr. Av dessa kostnader är cirka 4 miljoner kr kostnader för undersökningar. Resterade kostnader är projekteringskostnader som inte kan skjutas längre fram samt kostnader för kontroller som behöver startas upp.

Gryaab avser att genomföra investeringen i sin helhet men på grund av investeringens komplexitet kommer beslutet om investeringen alltså att delas upp i tre steg där föreliggande beslutsunderlag utgör del 2.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Styrelsen har tidigare fattat beslut om projekt Förbindelseledning Mölndalsån, del 1, som innebär detaljprojektering och förberedande arbeten av två nya förbindelsesledningar under Mölndalsån. I det senaste beslutet bedömdes kostnaden till maximalt 40 miljoner kronor.

Kostnaden för denna del av projektet (del 2) bedöms till maximalt 5 miljoner kronor. Investeringskostnaden utgör inte en ökning av det totala projektets kostnad då dessa kostnader annars skulle ha kommit i det senare investeringsbeslutet som avser ledningssträckan.

Den årliga kostnaden för denna del av projektet under den ekonomiska livslängden, som är 70 år, bedöms till drygt 70 000 kr.

Nödvändiga kostnader

Gryaab får enligt lagen om allmänna vattentjänster endast ta ut avgifter för kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva va-anläggningen.

Investeringen är erforderlig för att de regionala miljömålen ska uppnås samt för att långsiktigt kunna distribuera vatten för rening från anslutna kranskommuner till Rya-verket för erforderlig rening före utsläpp till recipient. Kostnaden bedöms därför som nödvändig enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Bedömning ur ekologisk dimension

Genom att förhindra bräddning och utsläpp av avloppsvatten till känsliga recipienter såsom Mölndalsån och sjön Aspen minskar miljöbelastningen i dessa recipienter. Investeringen bidrar till att nå generationsmål genom att förbättra vattenkvaliteten. Investeringen bidrar också till att nå lokala miljömål inom Göteborgs Stad och anslutna kommuner samt bidra till att nå nationella miljömål. Investeringen leder även till att nå klimatstrategiska mål genom bättre hantering av ökade vattenmängder till följd av klimatförändringarna.

Bedömning ur social dimension

Den valda utformningen av anläggningen kommer att vara en förutsättning för god arbetsmiljö vid service och underhåll.

Anläggningens kapacitet är kraftigt utökad i och med den ökade dimension på ledningarna. Anläggningen styrs centralt och vid hög belastning balanseras flödet i de nya förbindelseledningarna, vilket medför att behovet av akutinsatser och aktivering av krisorganisationer undviks. Projektet möjliggör även att Bollebygds kommun kan avleda sitt avloppsvatten till Gryaab.

Samverkan

Beslutet har behandlats på lokalt samverkansgruppmöte den 11 september 2024.

Ärendet

Styrelsen beslutade den 3 december 2021 att godkänna investeringsunderlaget för det första delprojektet i Projekt förbindelseledning Mölndalsån avseende detaljprojektering och förberedande arbeten till en beräknad kostnad om cirka 25 mkr. Den 2 december 2022 beviljades en ökning av kostnaden till maximalt 40 mkr.

Ärendet avser genomförandet av ytterligare ett delprojekt (del 2) avseende förberedande arbeten i form av undersökningar, spontning och kontrollprogram till en maximal kostnad om 5 mkr.

Beskrivning av ärendet

Projekt Förbindelseledning Mölndalsån

Idag finns en ledning under Mölndalsån som förbinder de två tunnelavsnitten på västra och östra sidan om ån vid gränsen mellan Göteborg och Mölndal Stad. Den befintliga ledningen har begränsad kapacitet att ta emot höga nederbörds mängder vilket har lett till översvämningar i området. För att undvika översvämning vid mycket höga flöden tvingas Gryaab nu brädna (göra ett tillfälligt utsläpp av orenat avloppsvatten) uppströms Mölndalsån och belastar därmed känslig recipient.

Den befintliga ledningen saknar även redundans för att möjliggöra underhåll och ha beredskap för haveri. Ett haveri skulle medföra långa tider av bräddning och åtgärder skulle bli mycket kostsamma. Ökad avloppsledningskapacitet under Mölndalsån är även ett krav från Länsstyrelsen för att Gryaab ska få ansluta Bollebygd och Olsfors avloppsreningsverk till Ryaverket.

Genom att förlägga två nya ledningar med större dimension än idag minimeras risken för översvämning och omfattande bräddning. Det säkerställer även överföringskapacitet, möjliggör service och underhåll av systemet och att Bollebygd kan avleda sitt vatten till Gryaab.

Tidigare beslut och nya förutsättningar

Styrelsen beslutade den 3 december 2021 att godkänna investeringsunderlaget för det första delprojektet i Projekt förbindelseledning Mölndalsån avseende detaljprojektering och förberedande arbeten till en beräknad kostnad om cirka 25 mkr. Den 2 december 2022 beviljades en ökning av kostnaden till maximalt 40 mkr.

I tidigare beslutsunderlag angavs att investeringen skulle ske i två steg där delbeslut ett omfattade detaljprojektering samt förberedande arbeten. Detaljprojekteringen är nu avslutad.

Gryaab har ännu inte fått miljötillstånd för vattenverksamhet, vilket krävs då projektet kommer att påverka grundvattnet, och bolaget kan därför inte påbörja den del av projektet som avser ledningssträckan. Det innebär i sin tur att Gryaabs styrelse inte kan fatta endast ett beslut för resterande del av projektet som har angivits i tidigare beslutsunderlag.

Förberedande arbeten i form av geotekniska undersökningar, spontning och undersökningar

En mängd metoder och teknikval har utretts längs ledningssträckningen för att begränsa påverkan på anläggningar och infrastruktur. I projekteringen har schaktfria metoder prioriterats men på några ställen längs ledningssträckningen kommer öppet schakt att vara nödvändigt då schaktfria metoder inte är genomförbara. Det har framkommit att schaktfri ledningsförläggning inte är möjlig under E6, eventuellt inte vid anslutning till befintlig ledning vid Lana samt på Kunskapsskolans gård.

E6:an är, i detta avsnitt, en av regionens mest belastade vägsträckor med mycket intensiv trafik, framför allt under rusningstrafik då köbildningen är omfattande. Inskränkningar i trafikflödet under byggtiden är därför inte möjliga. Detta gör det nödvändigt att inte minska antalet körfält i bägge riktningarna vid en tillfällig omläggning av trafiken.

För det ska vara möjligt att utföra ett schakt och spont i den södergående västra delen av E6:an (i körfälten) vid övergången mellan lera och berg så krävs en omfattande trafikomläggning. Det kommer därför att bli nödvändigt att schakta ur slänten öster om E6:an för att anlägga tre tillfälliga körfält öster om de nuvarande norrgående körfälten.

Vid passage av E6, Kust till kustbanan samt passage under Västkustbanan ska handlingar som tagits fram av projektet granskas av Trafikverket för att tillstånd skall erhållas för passage. Det är därför av stor vikt att dessa geotekniska undersökningar genomförs i god tid före entreprenadstart för att undvika förseningar i projektet.

Efter det att dessa geotekniska undersökningar har genomförts behöver projektering av sponter färdigställas samt teknisk redovisning kompletteras.

Före projektstart behöver flera kontrollprogram för vibrationer, grundvatten och buller startas upp så att bakgrundsvärden före projektstart kan säkerställas.

Investeringsbeslut del 2

För att den totala tidplanen i projektet sak drabbas av så liten försening som möjligt behöver de förberedande arbetena fortsätta. Kostnaden för ovan nämnda arbeten beräknas till maximalt 5 miljoner kronor. Av dessa är cirka fyra miljoner kronor kostnader för undersökningar. Resterade kostnader är projekteringskostnader som inte kan skjutas längre fram samt kostnader för kontroller som behöver startas upp. Styrelsen föreslås därför fatta beslut att godkänna genomförande av ytterligare ett delprojekt (del 2) avseende förberedande arbeten i form av undersökningar, spontning och kontrollprogram till en maximal kostnad om fem miljoner kronor.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

I enlighet med tidigare beslut bedömer Gryaab inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars är av större vikt. Föreslagen investering innebär inte någon ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde.

Investeringen har fortsatt låg påverkan på Gryaabs totala ekonomi trots att investeringskostnaden är relativt hög i förhållande till övriga investeringar bolaget genomför. Detta beror på den långa avskrivningstiden på 70 år.

Bolagets bedömning

För att den totala tidplanen i projektet ska drabbas av så liten försening som möjligt behöver förberedande arbete i form av bland annat geotekniska undersökningar, spontning (förankring av E6:an) och kontrollprogram tas fram och genomföras. Det är av stor vikt att dessa undersökningar genomförs i god tid före entreprenadstart. Styrelsen föreslås därför fatta beslut att godkänna genomförande av ytterligare ett delprojekt (del 2) avseende förberedande arbeten i form av undersökningar och kontrollprogram till en maximal kostnad om fem miljoner kronor.

Gryaab avser att genomföra investeringen i sin helhet men på grund av investeringens komplexitet kommer beslutet om investeringen alltså att delas upp i tre steg där föreliggande beslut utgör del 2.